

ARNHEMSCHE SCOURANT.

ZATERDAG 8 AUGUSTUS.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal in de week wordt uitgegeven, en wel op Dinsdag, Donnerdag, Zaterdag en Zondag, is vijf schillingen in drie maanden.

De prijs der Advertentiën is, van een regel vijf regels, f1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelrecht, voor elke plaatsing.

Suizenlandsche berigten.

Rome, 25 juli. Het marmaren gedenksteen van *Christophorus Columbus*, hetwelk de regering voor de stad Genna heeft laten vervaardigen, is voleindigd en zal spoedig op de kade van onze binnenhaven opgericht worden; de ingruïding zal plaats hebben in den loop der maand september. De koning en de koninklijke familie zullen deze plegtigheid bijwonen.

Vaticaan, 29 juli. Brieven uit Rome, d. 24 juli, berigten, dat het consistorie eergisteren aldaar gehouden, eene gewichtige plaats zal innemen in de nieuwe ontwikkeling van de pausselijke staats. Onmiddellijk na dit consistorie moet de door *Pius IX* voorgenomen nieuwe hervorming in de hoofdtakken des bestuurs voorgezigt worden. Met de hoogste staatsambtenaren alleen zoodanige mannen worden bekleed, die alle hunne eigenschappen, grondbeginselen en principes streng zich verhaugen mogen in de gunst der openbare meening.

De paus had op de eerste openlijke audiëntie, welke hij op den 25sten hield, ook de schuldschijfers uitgegeven, en maakte tevens bekend, dat hij uit zijne eigene kas zoude betalen, ten einde de vrijheid aan die ongelukkigen terug te geven. Hij heeft eene som van 54,000 scudi tot dit goede doel bepaald.

De kardinaal *Lambruschini* zal, na den afloop van het tegenwoordige consistorie, eene gezondheidsreis van eenige maanden naar Genna doen. Hij was het, die, tot in het laatste oogenblik, zich tegen de amnestie verklaarde. Uit dien hoofde werd hij door een volkshoop, in den omtrek van de kolom van *Trajanus*, met fluiten en steenworpen begroet, zoodat hij in het paleis van den kardinaal *Corsi* de wijk moest nemen. Het aantal der door de amnestie, uit den kerker ontslagen personen is verreweg grooter, dan men aanvankelijk achtte; alleen ten behoeve der Rome en in dezelfde kerker gevangene zittende personen moesten 2000 exemplaren aan het formulier der amnestie afgedrukt worden.

TOEGELIJKS

De top van den berg *Monte Rosa* is nu geheel bedekt met sneeuw. Onderscheidene rivieren zijn dien ten gevolge buiten hanoepeters getreden; onder anderen de *Rhône*, welke in het kanton *Wallis* 1000 bunders overland heeft onder water gegaan.

OSTENRIË.

Wenen, 30 juli. Berigt uit Koningswarth meldt, dat de koning van Pruisen, nadat hij vooraf de koningin naar *Ishl* had vergezeld, te Koningswarth is aangekomen; hij middagmaatsde bij den vorst von *Salm* en zette, na een kort verlijf, zijne reis naar *Prag* voort.

Den middag van staats spoorweg is den 26sten dezer het volgende ongeval gebeurd: De locomotief van den trein van *Cilly* naar *Gratz* geraakte uit het spoor en liep van den dijk, de wagons bleven echter op de baan. Alleen een conducteur is, ofschoon niet gewond, gewond geworden. Naar de oorzak van het ongeval wordt ondersocht.

PRUISSEN.

Berlijn, 2 aug. Of de heer *von Bismarck*, of de geheimeraad *von Arnim*, of de president van *Flottwell* moet komen op te volgen, zoo zou de heer *Pothhammer* hem als directeur-generaal der belastingen opvolgen. Intusschen blijft het nog de vraag, of ook deze heeren dien moeilijken post zonder voorwaarden op zich nemen en of hieruit niet dezelfde bezwaren voor hen zullen oprijzen, voor welke de heer *von Flottwell* heeft moeten onderdruipen. Maar wij aernemen, heeft men zich genoopt gezien een voorschot van eenige milioenen bij den heer *von Rothschild* op te nemen. Onder deze omstandigheden zal men er gewis op bedacht zijn, om de rijksschulden bijeen te roepen, ten einde door dezen de zoo noodige leening te doen garanderen.

Posen, 31 juli. Nadat eene koninklijke beslissing eindelijk den strijd over de geldigheid der kenak voor stedelijke afgevaardigden voor dit jaar had uitgemakt, welke sedert langen tijd tusschen den magistrat en de stedelijke afgevaardigden van poolsche afkomst heerschte, beging een der nieuwgekomenen in de zitting van 29sten dezer, welke niet een Pool bijwoonde, de groote onhandigheid, het voorstel te doen, dat de protokollog der zittingen van afgevaardigden, welke naar nu gebruikt in de duitse taal en de poolse taal werden opgesteld, voortaan alleen in de duitse taal zouden worden geschreven en voor alle aan de vergadering toekomende of van haar nitgaande stukken en missives die taal zoude gebruikt worden. Dit voorstel lokte eene herige discussie uit, hetwelk slechts door een lid ondersteund werd, zoodat hetzelve met groote meerderheid werd verworpen.

Na lang getraaid te hebben met de ten uitvoerlegging van het genomen besluit, om de beraadslagingen der vergadering van de stedelijke afgevaardigden publiek te maken, bekeft eindelijk het nummer onzer duitse courant van heden een berigt of verslag van dien aard; indien men oppervlakkige en onvolkomene notulen der beraadslagingen zoo noemen mag.

Van den Rijn, 31 juli. De groothertog van Oldenburg heeft zijn protest tegen den »openen brief» des konings van Denemarcken, behalve aan het deensche hof, ook aan de bonds-vergadering doen geworden. Men is nieuwsgierig naar de hounding van deze laatste; daar zij toch inderdaad de eenig competente autoriteit is, welke in deze aangelegenheid registraks kan handelen. Overigens moet, wat de wettelijke kwestie betreft, in het oogenblik worden, dat de »open brief» des deenschen konings nog geene registrakshennis is, maar slechts eene meening, toepasselijk op voorkomende gevallen. Men zal daartegen moeilijk iets anders kunnen overstellen dan eene andere meening. In zoverre men zich niet met de registrakshennis der eerste kan vereenigen. Bedenkt men de omzigtige, kalme en verzeerende hounding der bonds-vergadering, welke Duitschlands regten zonder niterlijke vertooning weet te verdedigen, dan is het wel waarschijnlijk, dat het protest van den groothertog van Oldenburg niet publiek gemaakt worde.

Keulen, 5 aug. De regering onzer stad heeft heden morgen, naar aanleiding van op den 3den en 4den dezer alhier plaats gegrepene wanordelijkheden eene publicatie doen afkondigen, waarbij alle welgezinde burgers tot orde en rust en tot handhaving daarvan worden aangemaand en aangesocht; wijders maakt zij bekend, dat zij, bij herhaling dier wan-

ordelijkheden, de noodige gestrengte maatregelen zal nemen.

De redactie der *Köllnische Zeitung* laat hierop volgen: »voor ons is het oogenblik nog niet gekomen om openlijk en onbewimpeld te spreken over de »beklagenswaardige voervallen», welke bovengemelde publicatie hebben uitgelokt. Ten einde, echter, onze huitenlandsche lezers omtrent het karakter dier »voervallen» niet in het onzekere te laten, doen we slechts opmerken, dat het inderdaad slechts te doen was, om eene, sedert vele jaren het burgerregt verkregen hebbende, kermis-baldadigheid binnen engere politie-bepalingen te beperken, waarbij de ontwikkeling van militaire magt noodig is bevonden geworden. Onderscheidene burgers werden meer of min gewond; een hanner is zelfs reeds gestorven. Alle politieke karakter is geheel vreemd aan het voorgevallene. Wij zullen er nader op terugkomen.

ENGELAND.

Londen, 5 aug. Laatstleden zaterdag, 1 augustus in den namiddag, is over Londen en deszelfs omtrek een verschrikkelijk onweder losgebarsten. Drie uren lang is de regen bij stroomen neêrgerstort, vergezeld van hagel en donder. Sommige wijken der stad zijn zoodanig met water overstelpt geworden, dat de gemeenschap eene korte poos geheel afgebroken was. De hagel heeft aan publieke en bijzondere gebouwen ontzettend veel schade gedaan. In den *St. James schouwburg* zijn meer dan 700 vensterruiten van het koepelgewelf verbrijzeld geworden. Even zoo is ook de koepel der nationale gallerij beschadigd geworden en hebben de meesterstukken, welke die verzameling bevat, het grootste gevaar geloopt. Men begroot op 2000 pond sterling de schade, welke door dezen orkaan alleen aan vensterruiten veroorzaakt is. Al de publieke tuinen en parken zijn daarenboven vreeslijk geteisterd.

Met betrekking tot dit onweder wordt het volgende verhaald: de koningin en prins *Albert*, met den koning en de koningin van België, lord *Brougham* en ettelijke beambten van het koninklijke huis, waren in de bibliotheek van het paleis bijeen, toen de storm met de snelheid des bliksems op het dak der zaal nederkwam, dat grootendeels uit zware glasplaten bestaat. In een oogenblik werden deze onder de zwaarte der hagelsteenen verbrijzeld en het koninklijk gezelschap moest, in alle overhaasting, naar een ander deel van het paleis vlugten.

De *Times* meldt, dat lord *John Russell* aan het Parlement zal aanbieden een wet-ontwerp, strekkende tot regeling van het toepassen der lijfstraffen bij het engelsche leger. Volgens dit ontwerp zou het maximum der straf 50 zweepslagen zijn, en zou deze straf niet kunnen plaats hebben dan nadat de geneeskundige verklaard hadde, dat de veroordeelde in staat is dezelve zonder gevaar voor zijn leven te ondergaan.

De heer *Daniel O'Connell*, de jongste zoon van den bevrijder, is vrijdag tot vertegenwoordiger van de stad *Dunkalk* in het Parlement verkozen. Er was geen andere kandidaat, die hem deze vertegenwoordiging betwist heeft.

FRANKRIJK.

Parijs, 4 aug. Z. K. H. de prins van Keizeren is op het kasteel van *Lu* aangekomen. De berigt, dat pens den koning zijn steeds van den meest ernststellenden aard.

De verkiezingen blijven hetzelfde karakter be-

honden, dat zij in den aanvang hadden. Tot dusverre hebben zij aan de conservatieve partij 30 stemmen meer dan bij de vorige verkiezingen gegeven. Bij het vertrek van den post waren te Parijs 419 benoemingen bekend. De conservatieve partij had reeds meer dan de meerderheid in de Kamer.

— Over Marseille heeft men hier tijding van de aankomst en ontvangst van *Mehemed-Alli* te Konstantinopel. De *Courrier de Marseille* behelst daaromtrent den volgende brief uit de turksche hoofdstad, den 20sten juli, gedagteekend:

»*Mehemed-Alli* hier is gisteren op den middag aangekomen, aan boord van het stoomjagt *Esseri Djedid*, hetwelk opzettelijk om hem af te halen naar Alexandrië gezonden was. Alle eer, die, zonder de gebruiken te schenden, welke de Porte noopens onderdanen, zelfs het hoogst in achting en gunst staande, gewoon is te volgen, aan den onder-koning bewezen kon worden, is hem aangedaan. Naauwelijks was hij in het gehoor aangekomen, dat tot zijn verblijf is ingeruimd, of hij werd naar het binnenste van het paleis geroepen.

»De sultan, ontving hem staande, in de groote audientie-zaal, en hem bij de hand nemende geleidde hij hem naar eenen armstoel, bij zijner hoogheids zetel geplaatst. Hierna hielden zij te samen eene conferentie, die bijna een uur lang duurde.

»Aan zijne woning teruggekomen ontving de onderkoning het bezoek van al de grooten des rijks, behalve dat van den grootvizier, die, krachtens zijnen hoogen rang, de bezoeken het eerst van de verhevene porte ontvangt en dit tegenwoordige vervolgens den middag of morgen ochtend zal beantwoorden.

»Heden wachte het publiek hem abdaaf, maar in zijne plaats heeft men den berahten *Riza* pacha zien verschijnen, die als *maziré* (minister van koop-handel) in het ministerie getreden is.

— Het schijnt zeker, dat de maarschalk *Bugeaud* geweigerd heeft het pairschap aan te nemen, en dat deze omstandigheid op nieuw eene zekere koelheid tusschen hem en het gouvernement ten gevolge heeft.

Ditmaal geeft echter de overwinnaar aan de Isly zijn voornemen te kennen, om zijn ontslag in te dienen; alleen dreigt hij, om het vraagstuk, betreffende Algiers, tot een onderwerp van beraadslaging te maken, al de door het gouvernement begane fouten bloot te leggen en een bepaald voorstel te doen, betreffende zijn zooveel gerucht gemaakt hebbende stelsel van kolonisatie.

Parijs, 5 aug. Vele onzer bladen gewagen algedurig van het zich te Londen vertoond hebben der cholera, en geven hierdoor aanleiding tot eene groote ongerustheid, en het denkbeeld, dat men die teisterende plaag dan ook eertlang op het vaste land van Europa te verwachten zou hebben; maar bij hunne vermelding vergeten zij het hoofdpunt, te weten, dat het niet de besmettelijke en zoo gevaarlijke aziatische cholera is, die in Engeland is waargenomen, maar slechts de sporadische of niet-besmettelijke, die tevens in het gevaarlijke onzijdig van de andere verschil; zoodat, terwijl de eene werkelijk eene doodelijke krankte daartelt, de andere niet meerder is dan eene onpasselijkheid.

— Den 26sten II. werd aan de diligence van Madrid op Bayonne, toen dezelve, ter hoogte van de Venta del Siraila, op negen mijlen van Burgos gekomen was, een begin van brand op het imperiale ontdekt; men liet de passagiers onmiddellijk afstapen en poogde den brand te blusschen, maar ongelukkig was het punt, waar men zich bevond, zoodat, dat het onmogelijk was zich eenig water te verschaffen. De brand alzoo steeds toenemende, wilde men trachten ten minste de bagaasje te redden en in de hoop van de vlammen te zullen kunnen blusschen, wierp men het rijdtuig over kant; maar te vergeefs: de brand was reeds te hevig en in weinige minuten was al de bagaasje verbrand en was er van de diligence zelfs niets meer overig dan drie wielen. Met een rijdtuig, hetwelk men uit Burgos heeft doen ontbieden, is een gedeelte der passagiers verder vervoerd geworden; een ander gedeelte heeft het voorbijkomen van eene andere diligence moeten afwachten en is daarmede naar Madrid teruggeroerd. Aan eenen reiziger heeft het moogen gelukken eene aanzienlijke som aan geld, welke hij bij zich had, te redden, maar die geheel tot eenen klomp versmolten was.

BELGIE.

† *Brussel*, 5 aug. »De koninklijke familie gedenkt

een gedeelte van het seizoen voor de zeebaden te Ostende te zullen verblijven.

— »De ruchtbaarheid, die aan het nederlandsche kamerheerschap van den door de kerkelijke partij benoemden representant graaf *de Lamoignon* gegeven is, schijnt de ministeriëlen niet weinig in verlegenheid gebracht te hebben. Het is op het volstrekte en onbuigzame verlangen des bisschops geweest, dat zij tegen hunnen zin, er voor gestemd hebben, en zij zouden nu wel wenschen de sessie der Kamer te laten verlopen, zoodat dat het onderzoek der geloofs-brieven van het jongst verkozene lid plaats hadde, vermits te berekenen is, dat, wanneer zijn naam in de Kamer vermeld wordt, ongetwijfeld hevige aanvallen daarover te verwachten zijn. In de *Indépendance Belge* leest men daaromtrent zelfs, dat het ministerie voornemens zou zijn, de toezending der stukken, betreffende deze verkiezing, tot na de opening der aanstaande sessie uit te stellen. Daarbij is ondertusschen de zwaarigheid, dat de stukken werkelijk door den arrondissement-commissaris in handen van het departement van binnenlandsche zaken zijn gekomen, en dit departement niet gerechtigd is om ze achter te houden. Heden vergadert de Kamer, om de mededeeling te ontvaangen van het gesloten en aan de goedkeuring der beide Kamers te onderwerpen handelsverdrag met Holland. De senaat is tegen den 12den dezer beschreven.

— »De gevangenstraf van twee maanden en geldboete van 200 franken, tot welke de regtbank den advocaat *van Cyssem* ter zake van bedrevene feitelijheid tegen den advocaat zijner wederpartij gewonnen heeft, is door den koning in 10 dagen gevangenstraf en 2000 franken geldboete veranderd.

Binnenlandsche berichten.

's *Gravenhage*, 4 aug. Bij gelegenheid der wedrennen te Schiedamschen dijk op gisteren, is het personenvervoer langs den hollandschen spoorweg, zoo als trouwens wel te verwachten was, weder zeer aanzienlijk geweest. Men berigt ons, dat de eerste trein, die ten 9 ure 15 minuten alhier aankomt, alleen over de 800 personen bevatte. De laatste trein, welke van hier vertrok, bestond uit 20 rijdtuigen, gevolgd door eenen extra-trein van 11 rijdtuigen.

Wij vernemen verder, dat een zakkenroller, welke bereids in een der waggons had plaats genomen, en eene naast hem zittende juffrouw haar knipbeurseje had ontfuiseld, op last van den heer stationschef dadelijk is gearresteerd en aan de politie-agenten is overgeleverd.

— Wij vernemen, dat, door het hoofdbestuur der nederlandsche Rijn-spoorweg-maatschappij onlangs in de fabriek *de Atlas* te Amsterdam, bij de heeren *Dixon & Comp.*, eene bestelling is gedaan van 6 locomotieven en evenveel voorraad-wagens. Wij verheugen ons, dat de maatschappij op het gelukkig denkbeeld is gekomen, om deze belangrijke leverantie aan inlandsehe fabriekanten te gunnen.

— Het *Journal de la Haye* kondigt aan, dat een geregeld onderzoek is ingesteld tegen hen, die den schandelijken handel in posten drijven, waarvan talloze advertentiën, voornamelijk in een amsterdamsch blad, het aanwezen doen vermoeden.

— Onze plaatselijke commissie van geneeskundig toezicht heeft zich verplicht geacht, het publiek te waarschuwen, dat het zogenaamd algemeen verkrygbaar *vliegenpapier* of *vliegendood*, eene vergiftige, en ook voor den mensch *doodelijke* zelfstandigheid bevat.

's *Gravenhage*, 5 aug. Z. M. de koning heeft zich de vestiging van een station voor den Rijn-spoorweg aan het Oude Hoofd, achter den Haringvliet der stad Rotterdam, laten welgevalen, en het plan van de Rijn-spoorweg-maatschappij kan derhalve behoudens de voorzieningen, die in het belang van 's rijks werf en van de stad door voorzeide onderneming zullen moeten worden daargesteld, en waartoe zij zich moet verbinden, als goedgekeurd worden beschouwd.

's *Hertogenbosch*, 5 aug. Omtrent de aardappel-ziekte in deze omstreken hoort men verschillend spreken. Terwijl er sommigen zijn, die niets minder verhalen dan van algemeen bederf, ondragelijken stank, enz. hebben wij geloofwaardige en deftige getuigen gehoord, die hunne verontwaardiging over die geruchten niet onteinsden. Edoch ook onder dezen waren de gevoelens niet eenparig. Sommigen

meenden te mogen beweren, dat hieren dan aan de aardappel weder eene ziekelijke aandoening zigtbaar was, doch verklaarden er bij, dat zij niet van eenig belang is en zich niet, of al zeer langzaam, verspreidt. Anderen zeggen nooit betere aardappelen te wenschen. Dit verschil van opgave kan echter lig verklaard worden door de ligging van den grond aan de zandgronden, (deklivanden schijnen meer te lijden dan de zandgronden), de behandeling van den grond na de ziekte van het afgelopen jaar, enz. De vlekken, die men aan het loof bespeurt, worden meer algemeen aan de hitte en de droogte toegeschreven; men had zelfs opgemerkt, dat die vlekken maandag menigvuldiger waren dan zaterdag, hetgeel daaraan toegeschreven werd, dat er zondag II. en weinig regen gevallen was, of, om uitdrukkingen welke wij hoorden, weder te geven, dat het niet geregend, maar van tijd tot tijd gedruppeld had; waarna weder zware hitte volgde, welke op de bladen, waar op eenige druppels gevallen waren, die vlekken veroorzaakte.

Wat de rogge betreft, het is buiten twijfel, dat zij niet zoo veel opgeleverd heeft, als men bij een goeden oogst verwachten kan; maar men is het eenmaal eens, dat de *voedselrijke* niets te wenschen overlaat; terwijl voor het gemis der gewenschte *voedselrijke* vergoeding wordt gevonden in het *voedselrijke* dat dit jaar, buiten andere gewone jaren, gezand *Leewarden*, 2 aug. In de vergadering der Staten van deze provincie is door den heer *J. J. Vegelin van Oudekerk* een voorstel daartoe strekkende, dat voor rekening der provincie worde aangekocht zekere uitgestrekte heide, einde dezelve door eenige huisgezinnen, door de plaatselijke besturen aan te wijzen, tegen betaling van kere contributie, hetzij ineens, hetzij jaarlijks, worde gecultiveerd, om daardoor op grootere of kleinere schaal eene proef te nemen, of men, door zoodanige cultuur, de heidevelden in dit gewest niet langzamer hand kon doen verminderen of geheel wegnemen door vruchtdragend bouwland of bosch verzangen. Het voorstel is aan heeren gedeputeerde Staten gevergd, om in 1847 ten dezen te dienen van een rapport en advies.

Leewarden, 3 aug. Ten gevolge der zware hitte van gisteren, waarbij de thermometer van 100 tot 90° F. teekende, zijn nabij Borkum, vier veldvallen dood op het land gebleven, terwijl in de omstreken nog verscheidene andere veldvallen dood zijn. Gelukkig dat door een zwaar onwedder, hetwelk stortregens vergezeld ging; de buitengewone warmte verminderde, ten gevolge waarvan de thermometer gisteren avond om 8 uur tot op 70° gedaald was, hetwelk alzo, met den veld van 8 maandags, een merkwaardig verschil van 20° opleverde.

— Sedert eenige dagen bevindt Z. Exc. de *Staten* der provincie deze provincie zich kortgeijk ongesteld. Wij hopen spoedig de hervestiging te kunnen aandeelen van den man, in wiens ziekte de hartelijkste deelneming algemeen is.

Leewarden, 4 aug. Bij de pogingen, welke er, ook van gisteren af, zijn om het water gesteld, om het vooral voor deze provincie, zoo belangrijke fabriek van boter te verbeteren, dient het opmerking, dat de minister *H. J. Kliestra*, te Englam, in de nabijheid deser stad dezer dagen een nieuw samenstel van karnemelk heeft uitgevonden, hetwelk hij eerst in het karnemelk heeft vervaardigd en daarna op eenen steen overgebragt en behoeft niet te worden gesieft. Het hierna is genomen, welke eendagige verachting hebben beantwoord. De voordeelen van dit nieuwe samenstel bestaan vooral hierin: het werkt de helft minder kost dan de in gebruik zijnde manier, dat het met weinig kosten op de omvang van de boter wordt toegepast, dat het met drievoudig minder kracht gedreven kan worden; dat het gang niet is en geene schudding aan het hulk veroorzaakt, dat het der boter meer glans en doerzaamheid geeft, terwijl het geen korrel onopgeloste karnemelk achterlaat. Zeker mogen wij verwachten, dat velen in deze en andere provincies van het verbeterd samenstel gebruik zullen maken, daar het bekend is, aan hoe vele gebreken de gewone karnemelk lijden.

Arnhem, 6 aug. Heden morgen omstreeks zes uur, heeft zich de mineur *J. J. Delhoff*,

gevoerschoft op een gevelddadige wijze van
lezen, beroofd. Wat den maai, die sinds 20
bij het sluisen houdende bataljon mi
diende, met het metalen kruis en de zilveren
voor langdurige getrouwe dienst was ver
id en de toegenegenheid zijner superieuren bezat,
deze wanhopige daad heeft gebragt, kan men niet
agaan. Men vermoedt, dat hij, die, wel is waar,
van een niterst bezielig karakter was en weinig met
de kameraden omging, doch overigens een gere
geld leven leidde, gekweld werd door familie-aangele
genheid, door een zinner broeders, die als officier in
het belgische leger diende, nooit iets van zich liet hooren.

Mengelwerk.

LODEWIJK BONAPARTE,
Graaf van St. Lau, gewezen koning van Holland,
NAPOLIONS derde broeder, den 2den september 1778
geboren, kwam reeds vroeg naar Frankrijk en ont
ving onderrigt op de artillerie school te Châlons, waar
hij anti-republikeinsche beginselen aannam. Hij ver
zeld, zoodat hij in 1793 naar Parijs en vervolgens naar
Egypte, zoodat hij in 1798 naar Egypte en in 1801
naar Italië, zoodat hij in 1804 naar Holland kwam.
In 1793 werd hij tot brigade-generaal en na de troonsbeklim
ming zijns broeders tot commandant des rijk en ko
nink-generaal van de karabiniers verheven; in 1805
werd hij benoemd tot gouverneur-generaal van Piemont,
welke betrekking hij, uithoofde van ziekelijke toe
stande, niet kon aanvaarden. Toen de raadpen
sionaris **BERNARDINI** zijn betrekking wilde af
derleggen, dwong NAPOLION zijnen broeder, die te ver
geefs zijne gezondheid en het ongunstige klimaat als
reden zijner weigering voorgaf, om de kroon van
Holland aan te nemen. Bij den bestem wil om zieke al
dean aan het wezjen van dit land te wijden, kon en
zon LODEWIJK niets meer dan een fransche stadhoud
zijn. Hierdoor ontbrak het niet aan vergrijpen tegen
den nationaal-gerechten, dan andoefna
de afgehele of geheel onafhankbare maatregelen
en ontwerpen. Echter verdiedde LODEWIJK's wed
stand tegen de eischen, welke hem door den franschen
heerscher werden gedaan, de erkentelijkheid der Ne
derlanders. Hij deed hij de door NAPO
LEON geboodene spaansche kroon van de hand, en
verklaarde bij eene andere gelegenheid, op vrijmoedi
gen toon, dat hij sedert hij den hollandschen troon
had beklommen, hollandsch geworden was. De door
Frankrijk bevolen uitrusting, in verband met de stren
ge maatregelen tegen den britschen handel, maakte
het hem onmogelijk, om de financiën in eenen val
daanden hiesland te herstellen. Evenwel wist hij Hol
land voor een afzonderen bankvoet te vrijwaren, en
te midden van de hevige buitenlandse geschit
ten, werd het ontwerpen van een nieuw crimineel
en burgerlijk wetboek volgevoerd, eenen gelijkvormig
het danische sabbatwet, slesk van mnten en bewijzen
tot stand gebragt. Persoonlijk leide hij gezelligheid,
bescheidenheid, verveengezindheid bij beleedigingen
en wettelijke menontentiefde aan den dag, vooral
bij het springen van het kruidschip te Leiden en bij
de overstromingen in 1808. Toen hij, echter, het con
tinentaal stelsel niet met alle strengheid handhaafde,
en de belangen van Holland tegen de steeds toene
mende eischen der franschen kerk hadige bedigde,
viel hij geheel in ongenade en werd hij naar Parijs
ontboden, waar hij slechts door groote opofferingen
het in stand blijven van den hollandschen staat koo
pen kon. Doch ook dit was van korten duur. Op
het bevel dat een fransche legerkorps, onder bevel
van **MASSÉNA**, op marsch was naar Amsterdam, en dat
kustende bevelen, sloeg hij op eenen 2den juli 1810
de regering neder, behield de zijnen de bepalingen
der constitutie, zijne afgezinde gemalin tot regentes in
naam van zijnen zoon, en zijde, door twee vertegenwo
den vergezeld, Holland en hollandsch onderden naam van
staaf van de fransche troepen naar Graaf, waar hij zich
aan de beoefening der wetenschappen wijdde. LODE
WIJK bleef in Holland, zoodat hij in 1811 het de 18e
november over de hollandsche over de maand juni
voet hield, toen hij dankte voor alle opoffering
hem bij de vereeniging van Holland met Frankrijk
aangeboden. Hij gaf een bevel, dat zijne
gemalin de bezitting, St. Jans-Pij Parijs, met een
bedrag van 2 miljoen franken. In de jaren 1813
en 1814 werd LODEWIJK ten Keizer herhaaldelijk

zijn diensten aan, doch met het oog op de herstel
ling van het koninkrijk Holland onder eene fransche
dynastie, hetgeen deze bepaald van de hand wees.
Na den terugkeer van het kruis van Oranje, hield
LODEWIJK zich ontslagen van alle verplichtingen jegens
Holland en begaf zich op den 1sten januari 1814
naar Parijs; de zamenkomst met NAPOLEON, die door
MARIE LOUISE was bewerkt, was echter koel en stijf.
Hij maande zijnen broeder tot den 17den aan, ten
vergezeide den 30sten maart den Keizer naar Blois;
vervolgens begaf hij zich in april naar Lausanne en
van daar in november 1814 naar Rome.
De uitnoodiging om naar Parijs te komen, welke
NAPOLEON, die hem in 1815 tot pair van Frankrijk
benoemde, hem zond, nam hij niet aan, maar bleef
in Rome, waar hij zich later van zijne echtgenoo
scheiden liet. Sedert 1826 vestigde hij zijn verblijf
te Florence, van waar hij, na den aanslag van Bou
logne, op den 22sten augustus, 1840 eens, reclamatie
ten gunste zijns zoons bij het fransche gouvernement
Indiende, en dezen daarbij werd voorkomen als hel
de gemaal, onder draagert, hield de, spaansche in
trigye. Sedert zijde, hij een afgezonderd verblijf
van, en ontdekte ziele van alle onwettige intrigues.
Zijn vermogen was zeer gering, men zegt, dat het
zelve geen 60,000 livres jaarlijks inkomen bedroeg.
Met zijn in de *Correspondance Intelligente de
l'Armée d'Egypte* brieven van hem. De brief, waar
bij hij aan NAPOLEON de opvoeding van zijnen zoon op
draagt, getuigt een zwaartig vobrozijs verstand als
voor zijn hart. Zijn roman: *Maria, les péchés de
l'amour, ou les Hollandaises* (3 deelen, Paris 1814)
bevat eene schets der hollandsche zeden. Over den
geest van zijn knis, vooral over, zijn beheer van
Holland, deelde hij een omstandig en nauwkeurige
berigt mede, in het voor de geschiedenis van dat
tijdvak zeer gewigtig en behalve de voorrede gekend
door hem zelf geschreevene werk: *Documents histor
ques et réflexions sur le gouvernement de la Hol
lande par L. BONAPARTE, ex-roi de Hollande* (3
deelen, Londen 1821). De *monographie van GIACO
MO BONAPARTE'S, Sacco di Roma dell' anno 1527*,
vervaardte hij uit het italiaansch (Florence 1830) en
schreef daarbij mededeelingen over zijn geslacht. In
zijne *Reponse à M. X. Sgora* (1829) erkent hij
schryver te zijn van de *Mémoires sur la versifica
tion*, van *Bussi sur la versification* en van eene in
1828 te Florence in het licht verschenen verzameling
van gedichten, waarin eene voorzetting van **BILBAU'S
Lutrin** voorkomt.
LODEWIJK werd in 1802, overeenkomstig den wil
zijns broeders in liet huwelijk verbonden met **JO
HANNA**, dochter van generaal **MA
SSÉNA**, die van de later keizerin geworden **JOAN
NA** was. Hij deelde hiertoe afstand van een vroegere oij
getalthe gezindheid en deze onderwerping bragt niet
weinig bij, om zijnen geest ter neder te drukken, ook
lag daarin de grond tot zijne latere ongenigheid met
zijne gemalin en zijne scheiding van haar. Uit zijn
huwelijk had hij drie zonen. De oudste, **NAPOLION
MASSÉNA**, in 1802 geboren, stierf reeds den 5den mei
1806. De tweede, **NAPOLION LODEWIJK**, in 1804 ge
boren, en na den dood zijns ouderen broeders kroon
prins van Holland, werd door NAPOLEON op den 3den
mei 1809 tot groot hertog van Kleve en Berg benoemd;
hij overleed te Weili den 17den maart 1831. Hij was
in 1804 met de bejubelenswaardige en talentvolle
gemaal **JOHANNA** van **MASSÉNA**, dochter van den 1sten
october 1802 geboren, in het huwelijk getreden; na
zijne dood woonde zij met ziele Florence en Sar
zana, en overleed den 2den maart 1839 op hare we
rugreis van Rome naar Florence. De derde zoon van
LODEWIJK **NAPOLION** is de prins **NAPOLION LODEWIJK**,
wien een afgezinde **PAULINO** in de laatste
dagen van de ontsnapping uit het kasteel van Ham
algemeen de aandacht hebben getrokken.

Ingezonden stukken.
Herinneringen en Uitzigten
Grondwet en Staatsregeling betref
jende,
ZIE DE
De **batavische** staatsregeling behelst onder
hoofd **algemeene beginselen**, en
staatkundige grondwets, een aantal voorafgaande

stellingen, waarin veel roetreflijks was, maar die
metterdaad, te gelijker tijd en om ook te zeggen, in
eenen adem door daaropvolgende voorschriften ver
den verbroken.
Zoo werd in artikel 5 gezegd: »De wet is de wil
van het gheele maatschappelijk ligchaam, nijgedrukt
door de meerderheid, of der burgeren, of van der
zelter vertegenwoordigers. Zij is, hetzij beschermende
of straffende, gelijk voor allen. Zij strekt zich alleen
uit tot daaden, nimmer tot gevoelens.»
En in artikel 35, »het batavische volk verlaart,
voor altijd, van het grondgebied der republiek ge
bannen te zijn alle de openbaare voorstanders van
het gewezen stadhouderlijk bestuur, binnen deze re
publiek gewoond hebbende, en daarnit geveken se
dert den 1sten januarij 1795.»
Het is waer, dat de uijwijking kan aan de overheid
zijn eide nent, maar zij was door geene straf
wet oit verboden geweest, een zelfs de opklissing
dat, 1 januarij 1795 abansche verwarring van begrip
pen, daarde stadhouder-zelf en zijn gezin eerst den
18den van die maand het grondgebied ontweken wa
ren, althoofte in de hollandsche staatsregeling
De bij artikel 5 aan alle leden der maatschappij
toegezonden gelijke aanspraak op derzelve voordeelen
was eene onwaarheid, een geenszins op die ge
lijkheid betref geene daaden, maar geenszins. Het
vijfde artikel 2 der Staatsregeling ten grondslag stelde:
»De oppdragts bevaat in de gezamenlijke leden der
maatschappij, bargebragtenoemd,» werd bij artikel
10 voorgescreven, dat niemand, als batavisch bur
ger, eenigen invloed op het bestuur der maatschap
pij kon uitoefenen, tenzij hij zich in het openbaar
stemregister hadde doen inschryven, welke inschry
ving behoudend bepaaldelijk vereischt werd, om
zijne stem in de grondvergaderingen te mogen uit
brengen; 2o om eenigen post van bestuur, eenig
ambt of bediening in de maatschappij te kunnen
waarnemen; 3o om eenig ambt, bediening of pen
sioen, te blijven behouden. En voor die onafbreke
inschrijving werd eene verklaring van gevoelens tot
voorwaarde gelegd, het afleggen en onderteekenen
namelijk, van eene verklaring van *onveranderlijken
afkeer* van het stadhouderlijk bestuur, het foederal
lismus, de aristocratie en regeringloosheid. Wat
meer is, tot het afleggen van die verklaring zonden,
gedurende den tijd van ten minste tien volgende ja
ren, niet toegelaten worden de openbare aanhangers
van het stadhouderlijk en foederalief bestuur, noch
ook bekende wederstanders van de groote beginselen
der omwenteling van 1795.
Laat het zijn, dat eene gebiedende noodzakelij
heid, die uitsluiting vorderde, het is daarom niet
minder de waarheid, dat de oppermacht in handen
was van eene zegenstandende partij, dat zij niet be
ogste bij de natie, moeh bij het volk of gezamen
lijke leden der maatschappij, zoo als werd voorge
geven.
De voorgescreven uitsluiting deed tegen omwentelings
gevoelens voor de tijd van minste tien jaren, was,
echter, niet van duur. Nauwelijks drie jaren ver
steeken, of het vertegenwoordigend ligchaam en uitvoe
rend bewind werden verzegeid door een staatsbewind
en welgevend ligchaam, onder eene nieuwe staatsreg
ling (van 1801), waarbij als voortzetting van het
stemrecht geene andere belofte gevorderd werd dan die
van trouw aan de constitutie, en onderwerping aan
de wet, even als middelwyl in de Fransche Re
publiek »de groote beginselen» van 1795 in verge
rettheid kwamen, werd ook dit hier te lande nage
volgd, eene derde staatsregeling (van 1805) riep de
van ouds bekende titels van *Raadpensionaris* en
Hoog Mogende Heeren weder in het leven. Ook deze
constitutie ving aan met eene reeks van *Algemeene
Beginselen*, en het was nu voor het eerst, dat het
woord *Natie* voorkwam. De aanhef was: »Artikel I.
Het getyk van een *Kalk* wordt voornaamlijk bevor
derd door de wijsheid der wetten, welke het zich
geeft. Art. 2. De wetten moeten altijd gegrond zijn
op de ondervinding, en, zoo veel mogelijk, zijn
ingerigt naar den geest en de zeden der Natie, en
de bijzondere omstandigheden des Lands.»
Wie deze wetten met de stelling van 1795 »De wet
is de wil van het gheele maatschappelijk ligchaam»
vergeleek, kon het intien, dat het een en ander
van zake stond te worden overgegeven, dat aan
zijn van de raadpensionaris kortstondig kon kunnen
zijn, werd zelfs voorbereid door de bepaling der

staatsregeling, dat die hooge ambtenaar, (van wien de titel van *Zijne Excellentie* was toegelegd,) wel is waar voor den tijd van vijf jaren benoemd werd en altijd weder verkiesbaar was, met dien verstande, dat hij zijnen post zoude bekleeden van de invoering der staatsregeling af tot aan het einde der vijf eerste jaren na die vrede met Engeland, het eerste dier vijf jaren gerekend aanvang te nemen met den eersten januari na dien vrede, — maar niettemin het *regt had, om ten allen tijde, en dus ook voor het einde der vijf jaren, zijnen post weder te leggen.* Dit was voorzeker, een ganschelijke omkeering van den staatsvorm, de toelag zijnde de zorg, dat dit zoo veel mogelijk op wettelijke wijze zoude geschieden, zoo veel gedruven als het maar kon. Een jaar daar op volgde dan ook de overantwoording van het hollandsch-gemeenebest in het koninkrijk *Holland*, en, vier jaren later, de inlijving in het *fransche keizerrijk.* Maar het was er vers, van daar, dat die inlijving eene insmelting der *Natie* zoude geweest zijn. De nederlandsche natie had zich onder de hollandsche eenen ondoelbaarheid, in weerwil van, en misschien ten gevolge, van de spoedig op elkander volgende staatswisselingen en eindelijk den vreedenden *koning* ontwikkeld, en de beklemming onder *Napoleon's* heerschappij was haar dienstig om haar haren geest veerkraft te geven.

Het was de *Natie*, die in 1813 zich over de *afschudding van het fransche juk* verheugde, de wederkomst van den zoon des laatste erfstadhouders toefuichte, en trouwhartig instemde met den wensch der vaderlandlievende mannen die hem, als het middelpunt van verrijwen hoop, en liefde, tot *souvereinen vorst* uitriepen.

Het was met het innig besef van de eenheid der belangen van *Koning en Natie*, dat in 1830 de scharen van nederlandsche vrijwilligers toesnelden om naar en over de grenzen te trekken en den volkwensch van zich op billijke voorwaarden van de aangehechts landschappen *af te scheiden* met de kracht der wapens te ondersteunen.

Wat was het, dat dit innige besef van de eenheid der belangen van *Koning en Natie* bij velen deed verlaaten? —

30 juli.

Stedelijke Publicatie.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der stad Arnhem brengen hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat de *loting voor de kramen* voor de aanstaande kermis, welke den 26sten augustus e. k. invalt, en den 2den september daaraanvolgende eindigt, zal plaats hebben den 22sten augustus, des voormiddags ten tien ure, op het stadhuis; en worden de belanghebbenden uitgenoodigd, zich vóór of op den 20sten dier maand, in persoon of bij gefrankeerde brieven te adresseeren aan den opzichter van de markten, *E. J. van Ruijven*, wijk A, no. 2.

Wijders wordt bekend gemaakt, dat op den 27sten augustus alhier eene *paardenmarkt* zal gehouden worden.

Arnhem, 30 juli 1846.

Advertentiën.

Getrouwd: **H. J. ROELVINK**, Medic. etc. Docter, en **H. G. B. ROELVINK**, 3de d. 1846.

Getrouwd: **G. FONTEIN**, en **J. O. ECK**, den 7den Augustus 1846.

Eenige kennisgeving.

Heden beviel van een DUCHTER Vrouwe *Baouense van ZIJLEN-van RYVELT*, geboren *SCHAS*, Huis Hoogenkamp, bij Zutphen, den 3den Augustus 1846.

De **GOLDEKEN**, bij vroegere aanteekening vóór de 28sten Juli, ten overstaan van den Notaris *J. A. P. AS-TEUR*, te Doetinchem, de eerste veiling heeft plaats gehad, en waar van de toelag op den 1den dier bepaald is, zij ingezet als:

Het **GOED BEKLUST**, met de **BOOMEN**, op 5301.

De **GROND**, zonder de **BOOMEN**, op 2361.

De **ONVERDEELDE HELFT** van het *Mlegoor* op 5251.

Het **HUIS** in de Homburgerstraat te *Doetinchem* op 2055.

De **BOOMEN**, op voormeld goed *Beklust*, bestaande in 786 **PEPELEN**, 1546 **EIKEN** en 276 **DENNENBOOMEN**, zullen op den 11den Augustus, des voormiddags ten 11 ure, afzonderlijk verkocht worden.

Voorts zal ten overstaan van gezegden Notaris, op den 24sten Augustus, worden geveld, en op den 7den September fudaal verkocht:

Een **HUIS** en **ERYE** met **TEIN** en **SCHUUR**, in de Grubstraat te *Doetinchem*, door deszelfs gunstigen stand geschikt, voor alle **NERINGEN** en **BEDRIJF** en met weinig kosten tot een logeabel **HEERENHUIS** in te richten.

Nadere informatien zijn, op *franco-aanvraag*, te bekomen bij voornoemden Notaris.

De Notaris van **ITTERSUM**, te *Brummen*, zal aldaar, op Maandag den 10den Augustus 1846, des namiddags ten 3 ure, in het Logement het *Oude Kromhout*, bij inzet, en 15 dagen daarna, Dingsdag den 25sten Augustus, ter zelfder ure en plaats, bij lossag, veilen:

1o. Een **BURGER WOONHUIS**, verdeeld in twee **WONINGEN**, en daarbij liggenden **TUINGROND**, groot 10 Roeden, gelegen in *Brummen*, aan den Dorps Straatweg, nabij de Engelburgsche *Afhef*; kadastraal bekend onder Sectie G, No. 485, en een gedeelte van No. 1032.

En 2o. een stuk **TUINGROND**, gelegen naast het 1ste perceel, zeer geschikt tot bouw van eener **HUIZINGE**, groot ongeveer 10 Roeden en 50 Ellen; kadastraal bekend onder Sectie G, ander gedeelte van No. 1032.

De aansaarding is bepaald van het ene gedeelte met 1 Januarij 1847, en van het andere den 22sten Februarij daaraanvolgende, terwijl het 2de perceel onmiddellijk na de gunning is te aanvaarden.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, 8 dagen voor den inzet. — *Brievenfranco.*

De Notaris **VAN ITTERSUM**, te *Brummen*, zal aldaar, op Woensdag den 22den Augustus 1846, en volgende dagen, in het Logement het *Oude Kromhout*, des morgens ten 9 ure te beginnen, publiek op *Erfhuuswijze* verkoopen:

Eenen compleeten **INBOEDEL**, bestaande in mahonihouten en andere **MEUBELN**, als: **SECRETAIRES**, **BUREAU**, **CHIFFONNIERE**, **SPEEL- en ETENS-TAFELS**, **LEDIKANTEN**, **STOEBLEN**, enz., **TAPIJTEN**, **CARPETTEN** en **LOOPERS**, **CRISTAL**, **GLAS**, **PORCELEIN** en **AARDEWERK**, **KOPER**, **TIN** en **BLIK**, grote **SPIEGELS** en **SCHILDERIJEN**, eene partij **ZILVERWERK**, **BEDDEN** met **TOEBEHOREN**, onderscheidene soorten van **WIJNEN** en **LIKEUREN**, een **BILLARD** met **TOEBEHOREN**, eenige **RITUIGEN**, waaronder een **OMNIBUS**, eenige **PAARDEN**, **KOEIEN**, **KALVEREN**, **VARKENS** en wat ten dage der verkoop meer zal worden te voorschijn gebracht.

Alles daags voor den verkoop te bezichtigen. Op den eetensten dag zullen de **Paarden**, **Rituis** en **BOUW MANGEREDELSCHAPPEN** verkocht worden.

Uit de Hand te Koop

Wegens hooge jaren want geproceerd, op eenen der beste standen binnen *Zutphen*. Een van ouds bekend en gerenomeerd **LOGEMENT** en **STAHOUDERIJ**, zeer doornig ingericht en van alle **GERAKKEN** voorzien.

Reflecterende, adreessen zijn, met *franco* brieven onder Letter **F**, bij den Boekhandelaar **W. G. M. LINK**, aan de Groenmarkt, aldaar.

Te *Arnhem* wordt gevraagd: Een **KOPERSLAGERS-KNECHT** tegen 4 gulden vast geld per week. — Men adresseer zich, met *franco* brieven, bij **D. VAN BRUMMEN**, Mr. Koperslager.

WEGENS SPOEDIGE OPRUIMING.

Dat wij met toeten winkel in *Rotterdam* hebben geëindigd en eenige Kasten met **LINNEN**, **DAMAST** en **TAFELGOEDEREN**, enz., vóór *Keulen* wilden verzenden, zoo zijn wij genoodzaakt deze uitmuntend schoone Goederen voor elken prijs af te zetten, dewijl wij aan de *Stoomboot* vermaanen dat de inkomende regten zoo groot zijn,

dat het onmogelijk is **LINNEN**, **DAMAST** of **TAFELGOEDEREN** in *Duitschland* in te voeren. *U* dien hooffde sien wij ons gedwongen met deze hoovechheid van Goederen hier af te stappen en, zoo spoedig mogelijk, fudaal op te ruimen, en tegen zulk eenen prijs af te geven, dat het iedere huisvrouw verwonderd moet, hoe het mogelijk is, dat welke **LINNEN**, **DAMASTEN** en **TAFELGOEDEREN** voor zulke lage prijzen kunnen afgegeven worden.

PRISJ-COURANT.

Tafelkleeden, echt kleinig, van 60 Cts. tot 1.50. Gebürslein van 50 ellen, vroeger 1.26 thans 1.14. Hornhutter Linven van 58 ellen het stuk voor 1.15. Grootte Manshemden, vroeger 1.40, 1.50, 1.58, 1.66 thans 1.20, 1.22, 1.26. Sijn Overschmitten Linven vroeger 1.50, 1.60, 1.70, thans 1.32, 1.40, 1.50.

Servet-Goederen:

Een Tafelkleed, vijf ellen lang, met twaalf Servetten zonder naad, vroeger 1.25, 1.28, 1.32, thans 1.10, 1.15.

Damast en Tafel-Goederen:

(Deze Stallen recomendeer ik bijzonder aan de Dames); een Damast Tafelkleed van vijf ellen lang met twaalf Servetten zonder naad, vroeger 1.26 thans 1.12, 1.14. Dito dito fijner soort, vroeger 1.54 thans 1.16, 1.19, 1.21. Dito dito nog veel fijner soort, vroeger 1.90, 1.20, thans 1.33, 1.42; een partij Tafelkleeden van Servetgoed zonder naad, vroeger 1.22 en 1.51 thans 90 Cts. Handdoeken van Hollandsch ftoed, vroeger 1.13 en 1.17, thans 1.06, 1.10.

Men neemt de vrijheid het Geëerd Publiek ter kennis te brengen, dat deze Goederen niet *dezulke* zijn waarin men zich zoo dikwijls bedrogen heeft gevonden en dat een ieder de **Linnen**, **Damast** en **Tafelgoederen**, tot nader onderzoek aan huis ter bezichtiging kan krijgen; de **Damast** en **Tafelgoederen** eerst gewaschen kunnen worden, alvorens dezelve te betalen, en zoo de *Figuren en Bloemen*, er uit gaan, zal de *Koop* als nietig kunnen beschouwd worden. Onder de conditiën koopt men dit laatste restant spoedig op te ruimen.

Zij achten zich verplicht, hierop den attentie te maken, ten restigen, en verklaren voor de echtheid derzelve in te staan en derhalve:

GOED OF GEEN GELD.

NB. Al deze Goederen zijn recht uit de hand gesponnen garen, hetwelk elke huisvrouw dadelijk zien kan.

Het Magazijn bevindt zich op de Groote Markt, ten Huize van den Heer **BOEIJNS**, in het *Dorot des Pays-Bas*, Kamer N. 5.

P. H. GOLDSCHMIDT & COMP.

De **LIEDERTAFELS** van *Emmerik* en *Arnhem* zullen, op Zaterdag den 8sten Augustus eerstkomende des avonds te zeven ure, in de groote *Zaal* van het Logement het *Zwijnsloofd*, een **CONCERT** geven ten voordeele van de *ongelukkige slagtoffers* van de brand te *s Heerenberg*. — Entree-biljetten zijn 2/5 en de tekat der uit te voeren **GEZANGSTUKKEN** is 10 cents te betalen bij den Heer **E. B. BREIJER**, Boekhandelaar in de *Koningsstraat*.

Het programma zal nader bekend gemaakt worden.

Arnhem, den 27sten Juli 1846.

De Voorzitter der *Arnhemsche Liedertafel* **C. R. MARX**.

PRISJVERHOOGING

VAN HET WERK, GETITELD:

DE HUISVRIEND.

Gemeende *Lectuur* voor *Luggers* en *Land* verzameld door **J. A. VAN DER WOUDE**.

Op dit *Werk* is de loop van dit jaar van den *Uitgever* **C. H. VAN BOLDHUIS ROTTERDAM** te *Groningen*, en bij de Boekhandelaars in *Nederland* ingetrokken worden voor 1/3 per Deel, en per post 1/30.

Met den 1sten Januarij 1845 wordt echter de prijs **VERHOOGD** op 1/4 en 1/60, zodat degene, van dit *Werk* nog voor 1/3 of 1/60 wenschen te ontvangen vóór dien tijd, zullen moeten inbrengen.

De prijs van de reeds uitgegeven drie Deelen is per Deel ingesmaald 1/3 en in cartouche hand 1/30.

Van het *Ade Dijk*, hetwelk in dit jaar compleet was is het 13de vel aan de Intekenaars verzonden.

Dit *Werk* is bij herhaling door onderscheidene *T*chriften aanbevolen als eene zeer aangename *u*tspraak, *lectuur* voor ieder *Hu*isgenoot, terwijl de *u*nterschiedene deelen ook kunnen dienen tot een nuttig geschenk bij *u* jaring of andere feestelijke gelegenheden.

Waterzocht te Arnhem.

Den 7^{den} Aug. 1846 El 7 Palm 5 Duim: gew. O.D. gov. Te Arnhem, bij **C. A. THIEME**, Boekdruker.